

Zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno

AZET

4/2017

Z činnosti klubu – členské a výborové schůze

Zájezd za kaktusáři na Hanou

Wiesbaden 2016

Kolokvium Plzeň

Návštěvy a cestování – Radebeul

Společenská kronika, Radomír Řepka →

Kytka čísla: *Weingartia neumanniana* (Backeberg) Werdermann

Prší...

...a hvězdy na plakátech blednou, zpívám si spolu s reprobednou... A já si zpívám zase s Karlem Plíhalem, autorem a interpretem této písničky. Protože jsem se včera vrátil ze zájezdu a ráno jsem se probudil do šumění mírného, leč vytrvalého deště. Krásný a vytoužený zvuk. Konečně. Děkujeme. Na září nám slibují mírnější teploty a snad i trochu té vláhly. Tož uvidíme.

...Prší – a soused chodí sadem s konví, každé se diví, jenom on ví, proč místo toho kropení si nezaleze k topení a nepřechte si McBaina, proč vozí mouku do mlejna...

A já jsem si zalezl k tomu topení, které však zatím ještě netopí, protože zde mám stále ještě příjemných 23,4 °C. Promazávám fotky ze zájezdu a chystám si za zdravé paměti poskládat kousek povídání.

...Prší – a soused venku prádlo věší, práce ho, jak je vidět, těší, ač promáčen je na nitku, tak na co volat sanitku, stejně na čísle blázince je věčně někdo na lince.

Jenže v těch blázincích – což se v zájmu politické korektnosti ani nedoporučuje říkat – stále ještě nesedí ti praví, aniž sedí za katrem, kam už bychom věděli, koho uklidit, aby neškodil a měl dost času přemýšlet o tom, jak se věci dělat mají a jak to dělal jinak.

Ovšem pokud budeme – jak to krásně vyjádřil Max Kašparů – říkat místo pýcha – zdravé sebevědomí, zaměňovat lakomství za zákon ekonomiky, nestřídmost přejmenovávat na vyšší životní úroveň, závist zakrývat pojmem boj o spravedlnost, hulvátství nazývat svobodou projevu, zanedbanou výchovu dětí pokládat za tvorbu jejich vlastního názoru a nevidět lenost nýbrž prokrastinaci, případně sociální dávku, nebude ani naděje na změnu příliš výrazná.

Uf to byla dlouhá věta. Otírám si čelo a omlouvám se za tolik písmenek více varovných nežli zábavných. Tož raději obraťme list – jak pravil Adam. Měl bych skončit poněkud přívětivěji. K tomu nastala příležitost v neděli 22. října. Opět prší a mě nemusí mrzet, že kvůli Azetu smrdím u počítače, zatímco bych mohl být venku.

Napadlo mě připomenout pár událostí, které mají spojitost s touto dobou a možná si na ně za čas vzpomeneme. Ze světa vybírám referendum o osamostatnění Katalánska jako připomínku stavu svobody a demokracie. U nás včera skončily volby do poslanecké sněmovny. Do ní se dostane rekordních devět politických stran. Výsledky nehodlám komentovat. Hovoří samy za sebe. Ti, kteří volili i nevolili, rozhodli přesně takovým způsobem. Něco mi říká, že máme, co si zasloužíme. Poslední věcí, kterou chci připomenout, je odstraňování reklam z okolí silnic. Tabule, které nestačily zmizet ve stanoveném termínu, byly na protest jejich správci ozdobeny českými vlajkami. Krajina bude vypadat zase malinko lépe.

A tím vlastně přecházím k tomu přívětivému konci. Poslední číslo letošního ročníku zpravodaje je i příležitostí pro přání radostného prožití vánočních svátků (všichni přejí „veselé“, tož já se vracím k původnímu a opomíjenému přívlastku „radostné“, protože mi to tak pasuje příznačněji a patřičněji). A zároveň přejí – a v tom asi mluvím i za výbor klubu – příjemný odpočinek v zimním období, nabrání vědomostí třeba studiem literatury (klubová knihovna stále funguje na požádání), setkávání s milými lidmi a vůbec příjemně strávený čas v těšení se a v přípravě na další krásný a úspěšný rok.

Pohoda, hezký den

Josef

Schůze výboru 13. června 2017

Schůze se zešla v řádném termínu na obvyklém místě u předsedy Petra Metely. Podstatnou část zápisu zabralo hodnocení proběhlé výstavy kaktusů. Pozitivně jsme ohodnotili návštěvnost i finanční stránku i použitý osvědčený model. Přihlásili se noví zájemci o členství v klubu. Poděkovali jsme členům, kteří udělali hodně pro přípravu a zdárný průběh výstavy. Potěšilo nás, že Ing. Kutílek – šéf a majitel Čtyřlístku – byl letos klidnější a spokojenější. Uvědomujeme si, že na brigádách musí být kromě Petra ještě jeden odpovědný člověk z výboru, který jej bude zastupovat třeba ve chvílích, když Petr zrovna není k dispozici. První sobota byla opět návštěvnický velmi silná, příště bude potřeba posílit prodej. Pochvala za páteční zahajovací občerstvení, bude-li možné, zopakujeme. Milá je i spolupráce s mateřskou školou. Děti dostaly do připravených květináčků od klubu několik rostlin. Vhodné pokračovat tímto nebo podobným způsobem. Likvidace a úklid proběhly bez problémů. Prodávající mohou být velmi spokojeni s odbytem rostlin. Osvědčila se i nabídka skládacích krabic na zakoupené rostliny. Atd.

Minulá přednáška Petra Česala byla odborná a byli jsme s ní velmi spokojeni. Někdejší člen výboru Jaroslav Kašparovský zve výbor na výjezdní zasedání do Mělčan. S poděkováním přijímáme a plánujeme v řádném termínu na září.

Petr Metela připravuje zájezd a domlouvá sbírky pro naši návštěvu. Máme předplacený sál na další členské schůze a naplánovány nejbližší přednášky. Stále hledáme prostor pro umístění knihovny.

Schůze skončila poblahopřáním Janě Čechové k narozeninám. Pak následovalo občerstvení, volná zábava a vyprávění o všelichem.

Schůze výboru 18. července 2017

První prázdninová schůze proběhla opět u předsedy Metely v Líšni v obvyklém řádném termínu. Kolik let už se vlastně schází výbor druhé úterý po prvním pátku v měsíci?

Tentokrát již přišla řeč spíše na přípravu podzimního sympózia. Byl sdělen a potvrzen termín – státní svátek 28. října 2017. Místem konání bude opět Dělnický dům v Líšni. Upřesňujeme a domlouváme přednášející, aby byla skladba přednášek zajímavá a pestrá.

Dalším tématem byly přednášky pro podzimní členské schůze a pochopitelně domlouvání přednášejících.

Zájezd začíná nabývat jasnější obrysy. Musíme počítat s tím, že je mnoho sbírek, jejichž majitelé nejsou ochotni brát velké skupiny. Budeme se tedy muset střídat po polovinách. Padaly zároveň návrhy a nápady na zájezd v příštím roce.

Nakonec jsme se dozvěděli několik informací z návštěv sbírek, „klípky“ se sdružení Gymnofil – příprava setkání v Brně-Bystřci, oznámení o úmrtí Andrzeje Muchy (minulé číslo Azetu) a když jsme přecházeli do neformálního povídání, pochlubil se Lubomír Hrubý s úžasným echinopsisem a přesvědčili jsme jej, aby ten příběh sepsal a s fotkami poslal redaktorovi Azetu. Tak vznikla minulá kytky čísla.

Před červnovou schůzí na terase u Petra Metely

Schůze výboru 15. srpna 2017

Další letní výborovka se konala opět na obvyklém místě v řádném termínu. Bylo povrženo konání příští výborové schůze u Jary Kašparovského v Mělčanech, opět v řádném termínu.

Hlavní témata, která výbor projednal: Sympóziu – máme potvrzeny přednášející. Vstupenka bude formou malých placky na „sicherku“. Přednášky do konce roku máme naplánovány. Rovněž zájezd. Na některé návštěvy budeme rozděleni do dvou skupin. Gymnofil: proběhlo setkání, 40 lidí i s přednášejícími, venku horko, v sále jako ve sklepě. Návrh, aby se i nadále konalo v Brně, dobrá cena a dobrá domluva. Členská schůze v září, služby, rostliny do slosování, přednáší p. Jiruše. Radek Čech – informace o nově popsaném gymnu, diskuse o pojmenování. Jiří Peňás napíše článek o setkání gymnofilů. Jiří Kolařík chybí, tedy nevíme, zda a jak pokročilo pořízení zvukového zařízení.

Končíme gratulací Pavlu Novákovi k narozeninám, pouštíme se do občerstvení, bavíme se o všem možném a postupně se rozcházíme, jak nám komu co jede.

Členská schůze 1. září 2017

První září – výročí začátku druhé světové války (útok německých vojsk na Polsko) – nebylo tentokrát prvním školním dnem, jak je obvyklé, protože vyšlo na pátek. Tak měly děti ještě den volna.

Naši členové však už nikoliv. Sešli jsme se v docela hojném počtu po skoro čtrtletní přestávce. Schůzi zahájil a vedl Petr Metela. Musel nejprve uklidnit rozjařené a rozvykládané obecnstvo. Bylo o čem vyprávět. Mnozí se potkali po dlouhé době, však to znáte.

Začal informacemi o zítřejším zájezdu. Shrnul, na co se máme těšit. Upozornil na to, že do některých sbírek půjdeme po půlkách (autobusu). Připravil nás na tuto změnu, snad se s tím vypořádáme dobře.

Připomněl výstavu sukulentů v botanické zahradě, kterou pořádá pan Tomandl. Jeden den tam bude i burza minerálů.

Pan Jedlinský má zájem o semena nebo rostliny mrazuvzdorných kaktusů, kontakt je u Petra Metely.

Náš člen a někdejší člen výboru Vlastimil Man prodává zbytek sbírky, o kterou se už nemůže starat. Jsou tam většinou velké parodie. Kontakt opět u Petra.

Dvacátého osmého října máme sympóziu v Dělnickém domě v Lišni – jako loni. Sdělil nám i jména přednášejících.

Od listopadu se budou vybírat členské příspěvky na příští rok. Nevíme ještě cenu časopisu, kdyby se změnila, dozví se to patřiční členové výboru na redakční radě nebo na valné hromadě Společnosti v Chrudimi před zavíráním sezóny.

Stanislav Stuchlík připomněl nabídku kaktusů od pana Stříteckého, přítomen na místě. Další byla informace o nabídce keramických květináčků v Zakřanech, info rovněž u Standy Stuchlíka.

Do slosování věnovali rostliny paní Tobiášová, Milan Kovář, Emil Vašíček a jeden dárcce, který – snad ze skromnosti – nechtěl být jmenován. Cen bylo hodně, slosování bylo velmi štedré.

Hlavní části schůze jsem už nemohl být přítomen. Díky svému nahrávátku a ochotnému Karlu Kašpárkovi mám však zvukový záznam přednášky, která byla následně pochvalně komentována. Zkusím vybrat alespoň pro připomenutí pár hlavních věcí.

Jiruše – Peru. Tak by mohl vypadat titulek. Zdeněk Jiruše začal tím, že měl před nedávnem přednášku v Praze, kde vyprávěl o poměrně jednotvárném rodu *Oroya*. Tentokrát se však rozhodl vyprávět o té výpravě spíše cestovatelsky.

Seznámil nás nejprve se členy výpravy. Byli to kromě něj ještě Jirka Horal a Franta Miler.

Prvními rostlinami byly „klacky“ – oreocereusy po večerním mejdanu motýlů. Začal nedaleko od moře v nadmořské výšce kolem pěti set metrů. Následovaly další sloupovité – haageocereusy na horských svazích obdařovaných častými mlhami. Nechyběly ani ukázky nekaktusové vegetace, úchvatné kamenité svahy se skromnou vegetací, mravenci poklízející semena rostlin hluboko pod zem, kde nemohou vyklíčit, loxantocereusy se zygomorfními květy jako dělanými pro kolibříky, trocha zeleně dole v údolích, rostliny porostlé lišejníky díky hojně vzdušné vlhkosti, která však nestačí na to, aby tam rostla tráva.

Dostáváme se výše, tisíc metrů nad mořem svědčí opět loxantocereusům i melokaktusům, které se nacházejí nejvíce kolem pobřeží a to až do výšky dva a půl tisíce metrů. Zahlédneme i kristátu, všude spousta semen, které nikdo – ani žádná havěť – nesbíral. Naši cestovatelé to trochu doháněli. Melokaktusy zde nejsou zrovna teplomilné, respektive snesou i studenější „odchov“.

Zmíněn byl mladý botanik Molinari, který dělá revoluci v nomenklatuře a nejraději by všechno zařadil mezi echinopsisy.

Cestovatelé potkali i chovatele – dá-li se říci – košenily na červené barvivo. Zajímavostí byly i kaktusy, které obsahují hodně meskalinu, dokonce více, než lofofory. Příliš se však nepoužívají, protože to má i málo příjemné vedlejší účinky.

Došlo i na oroje rostoucí na vápencích, na škrapových polích, hory jsou jich na některých místech plné. Jsou však vytlačovány lidskou činností na méně dostupná místa. Po sedmnácti letech jich velmi výrazně ubylo. Vykopané rostliny nebyly žádnou vzácností.

Dále cesta směřovala na jih. Tuším, že návštěvníci mohli vidět hezké snímky rostlin. Usuzuji tak z popisu a z komentářů přednášejícího. V mokřém prostředí jsou barvy výrazné,

zejména trny vypadají krásně. Oroje – těm se nejlépe daří ve výšce kolem 4 000 m na vápencích. Ten potřebují asi esenciálně, protože na vyvýřelých horninách je nenajdeme.

Počasí zde bývá proměnlivé, ráno bývá hezky, přes den se za tahuje, k večeru prší.

Kaktusy se zde pěstují i jako živé ploty, ty docela dobře zaručují, že přes ně nikdo nepoleze. Austrocyliodropuncie od toho docela odradí.

S místními obyvateli, které potkávali, se moc nedokázali domluvit. Jejich snímky a spoň zpestřily přednášku proslovenou příjemným a optimistickým hlasem. Přednášku zpestřila i mimotémata jako brouci či pavouci z příbuzenstva černé vdovy. Sukulentní rostliny, lobívie s hezky otrněnými plody, rostliny schované v bujném mechu. Akantolobívie – u nás nepříliš pěstované – přestože semena klíčí docela dobře.

Oroje slouží domorodcům i k jídlu. Nakládají je do cukru nebo je varí na způsob brambor. Květy jsou prakticky výhradně žluté, svítivé. Stále je řeč o orojích, které jsou průvodci po většině popisované cesty.

Horské louky kolem 4000 m n. m. Člověk se občas zadýchá, rostliny však nerostou příliš daleko od sebe. Všude stojí voda, Táhne se to osmdesát kilometrů do dálky až k řece. Rostliny mírně varírují, skoro všude jsou doprovodné tefrokaktusy. Ty rostou i tam, kde jinak není vůbec nic.

Přeskakuji druhou půlku přednášky, možná si ji někdy doposлуouchám, včel je čas drahý. Přednáška končila rekapitulací mapy s výskytem různých orojí, přednášející uvádí své rozdělení podle výraznějších typů.

Nakonec předseda Petr Metela poděkoval za přednášku o cestě do míst, kam se kaktusáři běžně nedostávají. Připomenul zítřejší odjezd na zájezd a to je vlastně všechno.

Obsahově i obrázkově skvělá, hodinu a půl trvající přednáška byla poněkud nepohodlná na poslouchání, protože někdo dost rušil povídáním a někdo i rádo by rytmičkým velmi vytrvalým fúkáním do stolu. Takhle to bezohledně kazit. Jsou mezi kaktusáři i nerváci a instabilové. Asi jako ve zbytku populace. Škoda. Máme zkrátka stále mezi členy docela bezohledné osoby – abych se nesnižoval k vulgárním výrazům, které by se možná daly použít. Bez zvukové techniky to možná nebylo pro posluchače zrovna příjemné a pohodlné. Když si uvědomím, že nahrávátko bylo docela blízko přednášejícímu, ruchy byly docela protivné a přepisování není vůbec příjemné. I to mě přimělo k tomu, abych přepis vzdal asi v polovině záznamu. Jak to vnímali posluchači nahoře, na to se raději ani nikoho nebudu ptát.

Tož na viděnou zítra na zájezdu.

Zájezd na Hanou

Nikoli za Hanou, ani na Hanu, nýbrž skutečně na Hanou. Pohrávám si s jazykem s chutí nehranou a někdo by mohl mohl říci, že až za hranou, tož raději k událostem, které nastanou – ovšem jen zde na papíře, protože ve skutečnosti již na staly hned druhého září ráno:

Odjezd jako přes kopírák, byť tentokrát trochu později. Stačilo nám odjíždět až v 7 hodin. K Olomouci to totiž není vůbec daleko.

Organizace však byla malinko odlišná. Stále hůře se hledají kaktusáři, kteří jsou schopni a ochotni přijmout najednou návštěvu asi čtyřiceti zvědavců. Někdy nemají dost prostoru, někdy mají obavy, že všechny neuhlídají – možná kvůli špatným zkušenostem a

často jsou na celou návštěvu sami. Proto jsme část návštěv provedli rozdělení na levou a pravou půlku autobusu. Zatímco jedna půlka vystoupila a šla si prohlížet sbírku a zahradu hostitele, autobus s tou druhou půlkou odejel k dalšímu hostiteli a potom jsme se vystřídali. Přejezdy nebyly dlouhé, proto se tento způsob organizace dal poměrně snadno ukočirovat.

Nejprve jsme přijeli ke Zdeňku Járovi do Štěpánova-Liboše. Ano, přesně k tomu, jež nám přednášel letos 3. března. Obchodník, dříve výzkumník ve šlechtitelství. Neustále na cestách, rostliny si vozí s sebou, aby nepřišel o jejich květy nebo možnost opylení.

Z přednášky víme, že má ohromné povědomí z fyziologie rostlin, ostatně jeho praxe tomu rovněž odpovídá. Nedivíme se, tedy, že mu rostliny bují a množí se velmi úspěšně. Jeho oblíbeným heslem je (přibližně): „Když to Holanďané dokázali, to by nebylo, aby to nezvládl Hanák.“ Vztahuje se to k úspěšnosti pěstování, bujnému vzrůstu a přivádění rostlin do květuschopnosti.

To nám ukázal v ohromném skleníku, kde vedle kaktusů rostla i zelenina a částečně sloužil jako skladiště. Tam měl ovšem pro koupěchtivce na výběr mnoho rostlin.

Druhý skleník má v podkroví přístavku rodinného domku. Tam má spíše fajnovější – sbírkové kusy, klíčirnu, množárnu a zřejmě i prostor pro roubování. Pochlubil se mnoha krásnými rostlinami a vyprávěl nám i o jejich historii. Ta je ostatně mnohdy spjatá se členy našeho klubu, protože když v Brně studoval, chodil na klubové přednášky a s řadou členů se znal. Od nich právě některé rostliny pocházejí.

Svou sbírku buduje poněkolkáté, protože kvůli stěhování a různým okolnostem několikrát o rostliny přišel. Nemá tedy stářím a vzrůstem úctyhodné rostliny. To, co jsme viděli, však svědčí o jeho pěstitelském umění a talentu. Pochopitelně i o pílí, bez níž nejde pořádně dělat žádná záliba. A nepochybně mu pomáhá vhodné hanácké klima.

Kaktusy nejsou jediným zájmem Zdeňka Járy a jeho rodiny. Na rozlehlé zahrádce jsme našli od okrasných rostlin přes bylinky a kořeni i melouny a další zeleninu. Někteří členové obdivovali jehličnany i další dřeviny. Doma zde byl třeba jinan dvojlaločný. Z druhého konce zahrady bylo vidět přes potok ke kostelu a hřbitovu do otevřené hanácké krajiny.

Všechno jsme si prohlédli, povykládali jsme, poděkovali jsme i za pohoštění – pivo a tvarůžková pomazánka nám udělaly dobře – a přišlo na první střídání.

Po drobných zmatcích se zapomenutými věcmi jsme naskákali do autobusu a vystřídali jsme druhou skupinu, která se mezitím vrátila z nedalekého Šternberka.

Tam na kopečku v Babické ulici bydlí Michal Rec. Je předsedou olomouckého kaktusářského spolku. Jeho práce má cosi společného s francouzskými automobily a zdá se, že je úspěšná a vynáší. Všude bylo vidět spoustu vytrvalé a důkladné práce, vše vzorně upravené. Dům, zahrada, bazének, rostliny nejrůznějšího druhu od jehličnanů, přes okrasné kytky, vzorně udržovaný trávník v kaskádovité zahradě... Na horním konci této zahrady se rozkládal velký skleník lemovaný záhony venkovních sukulentů a opuncí.

Široká kovová oblouková nosná konstrukce přikrývala kaktusový a sukulentní parčík, za nějž by se nemusela stydět ani nějaká proslulá a vyhlášená botanická zahrada.

U Reců bylo vidět, že si nepotřebují na živobytí přivydělávat prodejem a množením kaktusů. I přesto však zájemci většinou neodcházeli s nepořízenou. Pokud to bylo možné, hostitel rád vyhověl přání našich členů a nějakou kytku pustil do světa.

Na následujících stránkách najdete snímky ze zájezdu: Od Járů, Reců a Šímů.

Fotografie ze zájezdu 2. září 2017

— pokračování příště —

Michal Rec je znalcem a milovníkem sukulentních rostlin, za nimiž se vydal i do jejich domoviny. Protože jej zřejmě netrápí existenční problémy, může se svému koníčku i vedení olomouckého klubu věnovat naplno. Je vidět, že se mu to daří. Poznává se to z jeho spokojeného a klidného vystupování, které doprovázelo naši návštěvu.

Nastal čas odchodu a vyzvednutí druhé skupiny u Járů. Následoval přesun do Holic, kde jsme měli nadřeknutou restauraci s obědem. Po drobných dohadách s donašečkou dopadlo vše dobře a dočkali jsme se příjemného nasycení a zahrnutí žízně. Sedělo by se hezky, ale další pivo už jsme si nemohli dát, protože nás střídala druhá půlka autobusu. My jsme zase popošli sotva půl kilometru přes mostek kolem potoka k Šímům.

Tedy ke Františku Šimovi. Kouzelný a příjemný bělovlasý dědeček nás přivítal ve svém dvorku. Dvoreček jako dlaň. Přesto se do něj vešly dva skleníky, chlívěk, meruňka a hnojště. Nedivím se, že nebyl schopen přijmout celou naši skupinu.

Rozptýlili jsme se po sklenících, vystřídali jsme se i u stolku s občerstvením, kde proběhla neřízená ochutnávka ovocných pálenek, někteří naši členové nakupovali rostliny a někteří rozprávěli s hostitelem.

Svět je malý. Dozvěděl jsem se, že někteří naši členové na olomoucko jezdí a dlouho se znají. Setkání bylo velmi příjemné, celý den nás provázelo příjemné počasí a najednou jsme byli zase na cestě.

Na cestě do Dolan. Už si ani neuvědomuji, jak ta vesnice vypadá, nezapomenutelné je však prostředí, kde bydlí a své kaktusy pěstuje Rostislav Kryštofek. V na olomouckou rovinu nezvykle zaříznutém údolí Trusovického potoka bydlí náš čtvrtý hostitel – další člen olomouckého sdružení kaktusářů.

Kaktusy se tam daly najít všude. V mobilních pařeništích na dvorku, na půdě kůlny i v podkroví rekonstruovaného a přistavovaného domu, kam se šlo po částečně venkovním schodišti, což některé slabší povahy nedaly. Prostoru bylo dost, tam se mohlo rozptýlit celé osazenstvo autobusu.

Pan Kryštofek pěstuje různé druhy kaktusů a sukulentů, přece se však více zaměřuje na jižní Ameriku. Zřejmě tam těmto rostlinám lépe svědčí. V takovém údolí se dají čekat častější mrazy.

Když jsme se vynadávali a někteří i nakoupili, sebrali jsme se k odjezdu. Po čtvrté sbírce jsme však nejeli hned domů, jak je na takových zájezdech obvyklé, nýbrž jsme využili časovou rezervu a kouzelnou rovinatou olomouckou krajinou – minuli jsme například Svatý Kopeček s dominantním poutním kostelem v působivém nízkém slunečním osvětlení – jsme jeli do nepříliš vzdáleného Hulína. Ten se, myslím, počítá již do kraje zlínského, krajina je tam však stále hanácky rovinatá.

Mnohým z nás to tam bylo povědomé. Vzpomněli jsme si, že jsme tam už jednou byli. Listuji staršími Azety a dvorek pana Vladimíra Hanáka nacházím v čísle 4 roku 2009. Tak jsem to odhadl dobře. Muselo to být ještě, když jsem měl ještě svůj první digitální fotoaparát Koniku-Minolta, tedy nejpozději v roce 10 a nejdříve v roce 8, kdy jsem začal psát Azet.

Pan Hanák malinko zestárl – ostatně kdo z nás ne? Dvorek však byl téměř stejný. Kamenné koule, venku rostoucí rostliny, množárenský skleník, stavební stroje, všude známky rekonstrukce.

Jen hlavní výstavní a výstavný obloukový skleník se stále skví v plné kráse. A zejména rostliny. Nádherné, velkolepé a mocné kytky vyrostly a zesílily. Sloupovité – zejména cereu-sovitě se pod střechu nevejdou, musí se řezat. Na zemi ležely odřezky jako noha, za jakou by se nestyděl ani mušketýr Porthos. Ve zděné části skleníku stále hezké posezení s výzdobou z exotických zemí...

Když jsme se vynadávali, přišel čas pro nástup do autobusu a cestu domů. Z Hulínka je do Brna po dálnici chvilka a tak se stalo, že jsem po dlouhé době mohl jet ze zájezdu vlakem v osm hodin. Spokojenost. A nejen na mé straně. Ohlasy byly příznivé, nová organizace nás snad nezaskočila, počasí příjemné.

Už přemýšlíme o dalším zájezdu. Že by třeba Slovensko? Nebo udělat jiný zájezd třeba pro méně lidí mikrobusem na více dní? Uvidíme. Máme o čem přemýšlet třeba na schůzích výboru v zimním období, které se hlásí krátkým se světlem a vlhčím a studenějším počasím. Tož tak☺

Zavírání sezóny v Chrudimi

Dlouhou, téměř nepřetržitou řadu let jezdím poslední záříjovou sobotu do Chrudimě. Většinou sám, někdy s kamarády či známými... Tentokrát jsem vzal s sebou po letech ženušku Věrušku, abych ji také jednou někam vyvezl☺ Svezli nás kamarádi z Brna. Cestou s několika objíždkami jsme se zdárně prokousali až k cíli, kde jsme se rozdělili na menší skupinky. Kolegové vyrazili na burzu, „než to Jiří všechno vykoupí“ – leč pozdě, potkali jej již odcházejícího a já se ženou jsme se vydali k Pavlíčkům.

Ukázalo se, jak je ten svět malý a zejména učitelům. Kdo tam obracel párky a točil pivo? Nikdo jiný, než náš známý a Věruščin bývalý kolega ze školy. Po svačině a krátkém povykládání si jsme obešli Pavlíčkovy kaktusy a přišla řada na burzu. Skoro jako přes kopírák z předešlých let. Za třicet korun nás pustili dovnitř, abychom si užili vzájemné člověčí blízkosti v tlačenici, prohlédli nabídku a většinou i něco koupili a odnesli. Jako obvykle nejen od českých a moravských prodejců. Byly slyšet i jiné jazyky, neboť již řadu let je tato kaktusářská pouť vskutku mezinárodní slezinou.

Dost bylo burzy. Prošli jsme se městem, abychom se zastavili v kostele nahoře na náměstí, zašli na oběd a po letech si znovu prohlédli proslulé Muzeum loutkářských kultur. Po nedávné rekonstrukci je jako nové, možná trochu jinak uspořádané a zase o něco bohatší. Příjemné je, že návštěvníky pouštějí až nahoru do věžičky, odkud je velmi hezká vyhlídka, zejména za docela hezkého počasí, jaké bylo i toho 30. září.

Po Chrudimi by se dalo chodit dlouho a byla by spousta věcí k obdivování. Leč „jízdni řád“ neoblomně vedl do místního kina. Seběhli jsme tedy po schodech, abychom se na Mydlářský dům s věžičkou (nejstarší ve městě), který jsme před chvílí opustili, podívali pro změnu zespoda a ke kinu to bylo jen kousek. Přišli jsme tak akorát, abychom chytli dobrá a pohodlná místa a zakrátko to začalo.

Hlavní částí chrudimského Zavírání sezóny je tradičně odpolední blok, který začíná předáním výroční ceny Zlatý Alberto a následující program krátkých přednášek. Vzhledem k tomu, že mi dochází papír, dovolím si tuto část nechat do dalšího – tedy prvního čísla nového roku.

Společenská kronika

Ve druhém pololetí letošního roku oslavují naši členové:

Dr. František Flek	55 let
Ing. Boris Cícha	60 let
Jiří Kolařík	60 let
Doc. Dr. Ing. Radomír Řepka	60 let
Jan Sedláček	60 let
Petr Horákovský	65 let
Jiří Pavlík	65 let
Jaroslav Dobiáš	75 let

Výbor klubu jim děkuje za přízeň a přeje hodně důvodů k radosti a spokojenosti.

Z těchto jubilentů se díky Karlovi Kašpárkovi zaměříme na našeho člena, gymnofila, botanika, vysokoškolského učitele...

Radek Řepka – šedesát

Ne každý ví, že náš člen, odborník na rod *Gymnocalycium*, autor několika popisů gymen i spoluautor popisu jedné uebelmanie ... není jen kaktusář, ale především botanik tělem a duší. Radek pracuje na Ústavu lesnické botaniky, vyučuje na zahradnické fakultě, zajímají ho orchideje, mapuje botanické lokality, je spoluautorem unikátní knihy Ostřice České republiky popisující všechny u nás vyskytující se druhy...

Mohl bych psát dlouho, a tak raději připomenu jeho trpělivost a ochotu, s jakou nám laikům pojmenovává kytky a mnohé vysvětluje. A že o kytkách nejen píše a bádá, ale i aktivně se účastní managementových akcí k jejich záchraně. Na titulní straně čísla najdete snímek z oslavy se členy Svazu ochránců přírody Hořepník.

Karel Kašpárek

Gymnofil žije

Jak Pepa Polách referoval v předchozím Azetu o setkání příznivců rodu *Gymnocalycium*, tak se také stalo. Poslední červencovou sobotu 29. 7. 2017 se uskutečnilo „pravidelné“ setkání Gymnofilů v restauraci Modrá hvězda v Brně-Bystřci. Pravidelné by bylo správně, kdyby proběhlo i loni, což se bohužel z organizačních důvodů nestalo. Naštěstí jsme se do toho v Brně opřeli a zorganizovali letošní a snad i vydařené gymnofilské sympozium. Účastníků se sešlo něco přes třicet lidí z různých koutů republiky, což je na poměry malého sdružení celkem dost, vzhledem k účasti v předchozích letech. Zamrzet může jedině fakt, že Brno bylo zastoupeno jen malou hrstkou nadšenců.

Letos byly na pořadu dne hlavně volby nového předsedy. Zvolili jsme Jirku Čipa z Vratimova i v jeho nepřítomnosti. Ze zdravotních důvodů se nemohl zúčastnit, tak nám musela postačit fotka z gúglu. Volil se i zbytek výboru, který bude pracovat beze změny. Po organizačních záležitostech následovala bohatá smršť přednášek. Tomáš Kulháněk nám představil nově popsání gymnocalycia. Následovala Petra Tvrđíková s vědomostním kvízem. Její manžel Martin vybral několik netypicky vypadajících gymen a my jsme hádali jméno.

U některých rostlin to byl docela oříšek. Svými znalostmi všechny přítomné strčil do kapsy Radek Řepka, kterého Petra žádala, aby dal ostatním alespoň deset sekund na rozmyšlenou. Po vtipné a poučné prezentaci nás Jarda Procházka provedl okruhem rostlin okolo *Gymnocalycium riojense – bodenbenderianum*. Dopoledne završil Martin Tvrdlík kaktusy ze Sierra Ambato. Následoval vydatný oběd s řízkem jako sloní ucho. Odpolední blok zahájil Radek Řepka, který se kaktusům věnoval z vědeckého hlediska. Provedl nás tajemstvím genetiky a na základě měření i jiným pohledem na příbuzenské vztahy v rodě *Gymnocalycium*. Poté nám Petra Tvrđíková představila svoje mužské spoucestující po domovině kaktusů. Přednáška sice nebyla odborná ani primárně zaměřená na kaktusy, o to však vtipnější bylo její vyprávění. Celodenní maraton zakončil Milan Kůrka cestou po Sierra Grande a představením svých oblíbených rostlin *Gymnocalycium monvillei*.

Myslím, že se celá akce vydařila ke všeobecné spokojenosti. Poctili nás svou návštěvou i přátelé z Polska v čele s předsedou PTMK Andrzejem Wandzikiem. Nezbyvá než doufat, že další setkání budou stejně zajímavá.

Radek Čech

Kolokvium Plzeň 2017

Tak jsem po letech zase zavítal na tuto plzeňskou akci (15. a 16. 9.), kterou lze trochu srovnat s naším brněnským sympoziem, tedy až na to, že Kolokvium je akce vícedenní a začíná už v pátek setkáním u některého kaktusáře doslova na zahradě u skleníku. Letos tedy u Jirky Musila (znáte z letošní výborné přednášky o Mexiku). Bohužel já mohl přijet až v sobotu ráno. Nicméně něco podobného jsem zažil před lety u Petra Česala. Jsou to jistě skvělé akce, které posilují naše zájmy, navazují se nová přátelství počatá mnohdy i na kaktusových fórech.

Vlastní akce se pak koná v prostředí Klubu na Šeříkové ulici, kde jsou i pravidelné schůzky KK Plzeň. Dopoledne byla burza/prodej kaktusů a sukulentů a nabízejících bylo asi 25–30, většinou místních či z okolí, tedy z Čech. Z Moravy jsem zaznamenal jen našeho člena Zdeňka Jelínka (měl také přednášku) s nabídkou svých chilských oblíbenců.

Následovaly krátké přednášky na téma Výsevy. Probíraly se výsevy drobnosemenných kaktusů a sukulentů zejména z rodů *Aztekium* či *Strombocactus* nebo *Sinningia*. Dalším tématem byly výsevy těžko či problematicky klíčících rodů jako *Sclerocactus* se zaměřením na skarifikaci (mechanickou i chemickou) velkých semen. Toto se zdokumentovanou praktickou ukázkou. Další přednášky byly zaměřeny na výsevni substráty.

Odpoledne bylo věnováno návštěvám sbírek v Plzni a okolí. Akce byla jistě úspěšná a snad jen relativně velká vzdálenost Plzně byla překážkou větší návštěvy od nás z Brna, přestože byla akce inzerována i na našich webových stránkách.

Jiří Kolařík

Radebeul 2017

Gymnoflové v Evropě mají (= měli) několik setkání v roce na různých místech. A jak to vypadá, tradiční setkání v Eugendorfu (Rakousko) se již nebude konat. O prázdninách se konalo několik roků po sobě i setkání v Itálii, toto se již také letos nekonalo – a tak asi zbyde jen mezinárodní setkání v Radebeulu (mj. Museum Karla Maye) u Drážďan.

Tato setkání se konají vždy první víkend v září a probírají se okruhy rostlin rok před tím zvolených druhů. Letos jsem se zúčastnil po loňském vynechání (měl jsem přednášku na Sympoziu v Trnavě, které se bohužel koná ve stejném termínu) a tématem bylo *Gymnocalycium morroense*. Setkání je vícedenní a trvá od pátku do neděle s mnoha přednáškami – v úvodu a závěru nejen o rodu *Gymnocalycium*.

Hlavním přednáškovým dnem je sobota, kdy se okruh zájmu probere několika přednášejícími (od nás letos Tomášem Kulhánkem) a následuje bohatá diskuze. Pitvá se doslova vše z okruhu druhu, jsou předkládány názory – protinázory, teorie... Je to celé zajímavé, byť tedy jednací řečí je němčina nebo angličtina. Na takových setkáních (podobně zajímavé bylo i letošní brněnské setkání Gymnofilů) se tříbí názory na řešení problémů v rodu. Je to jistě lepší platforma než popisovat „nové“ druhy/variety na základě podivných znaků a navíc jim dávat pochybná jména. Jestli se setkání v Radebeulu stane hlavním mezinárodním gymnofilským setkáním, se ještě ukáže, nicméně hojnou účastí aktivních členů k tomu má tzv. našlápnuto.

Jiří Kolařík

Není výstava jako výstava – Wiesbaden 2016

Není výstava jako výstava – to jsem zjistil při návštěvě výstavy kaktusů a jiných sukulenů ve Wiesbadenu (Německo). Proč toto tvrzení? Pokud byste přijeli na wiesbadenskou výstavu kaktusů, tak je zcela jiná, než naše domácí výstavy, na které jsme zvyklí. Výstavní exponáty tam neexistují, takovéto rostliny musíte hledat v bohatém sortimentu rostlin, určených k prodeji. Jinými slovy – i když poutač před budovou zve na výstavu, výstava v našem pojetí to není, jedná se jen o prodej rostlin a dalších doplňků, nutných pro pěstování (literatura, květináče, různé pomůcky, chemické přípravky...).

Wiesbadenská výstava trvala dva dny, 16.–17. 4. Její součástí byl i přednáškový program po oba dny. Zúčastnit jsme se jej mohli v neděli, kdy byl na program u pouze jeden bod. Nebyla to přednáška, nýbrž hodinové pásmo obrázků kaktusů, statických i dynamických (např. rozevírající se květy), podbarveno hudbou. Vše bylo ve výborné kvalitě, a tak vznikl zážitek, který musel být podložen mnoha hodinami příprav autora pásma.

Pokud jde o rostliny v prodeji, byla tam velice pestrá směsice všeho možného, v nej-různějších velikostech a samozřejmě i cenách. Někdy ceny šplhaly dosti vysoko, např. 128 eur za čtyřcentimetrové *Aztekium ritteri* se mi zdálo víc než dost. Pro porovnání: Stejně velké *Aztekium hintonii* stálo 89 eur. Sortiment prodejních rostlin byl bohatý, zájemce si mohl najít asi opravdu vše, co ho zajímalo. Pro mne bylo překvapením, když jsem u jednoho prodejního stánku uviděl sedícího prodejce, který mi z profilu připomínal Jardu Šnicera. Čekal jsem, až vstane – a byl to opravdu on. Tak jsme chvíli setrvali v družném rozhovoru. Německý trh je přece jenom větší a ceny jsou zde pro prodejce zajímavější...

To však nebyla jediná česká stopa, objevili jsme ještě jednu. Bylo by možné říci, že to byla skoro brněnská stopa. U jiného stánku visel velký plakát s odkazem na webovou stránku www.rarecacti.com, jejímž majitelem je – Rudy Krajčů. Ten ale nebyl osobně přítomen, zastupovali ho dva pro nás cizí lidé. Takže i v daleké cizině potká člověk krajan.

Podle mého názoru pestrý sortiment byl zčásti (zda větší nebo menší, to si netroufám posoudit) dán tím, že prodávali nejen soukromníci, ale i velké kaktusářské firmy. K vidění byl např. stánek firmy Uhlig nebo Andreae, u druhé firmy byl v prodeji sám majitel firmy.

Výstava byla v sále, tzn., že rostliny byly při umělém osvětlení. Ale vzhledem k tomu, že jim světlo chybí jen krátký čas, určitě jim to nevádí. Bylo co vybírat, a tak početní návštěvníci si odnášeli domů v hojné míře své „úlovky“.

Legenda k obrázkům na poslední stránce: 1 – Vstup do výstavní haly. 2 – Pestrá skupina sukulentů. 3 – Jaroslav Šnicer v plné parádě. 4 – Máte zájem o *Echinocactus horizontalonius*? 5 – Pestrá prodejní směs.

Stanislav Stuchlík

***Weingartia neumanniana* (Backeberg) Werdermann**

Kakteenkunde 1937: 21

C. Backeberg popsal tento druh v roce 1933 jako *Echinocactus neumannianus* a k jeho zařazení do nového rodu *Weingartia* bylo pak provedeno E. Werdermannem v roce 1937. Tato situace se nezměnila dodnes.

Backeberg uvádí jako typovou lokalitu místo severně od města Humahuaca. Naším mnohým kaktusářům je toto místo dostatečně známo, protože hledání kolem města Humahuaca, resp. na Cerro Negro bylo dlouhé. Dnes je zde známo několik lokalit a rostou zde jak žlutě, tak i červeně kvetoucí rostliny.

Rostlina na obrázku je ale odjinud. Je jisté, že Cerro Negro není jediné místo, kde druh roste. Rostliny byly nalezeny také u Iturbe, Jujuy. Jedním z prvních objevitelů byl jistě Mats Winberg (Nilson) s polním číslem MN 172, který udal Iturbe jako novou lokalitu. Zde je několik lokalit, jak jsem zjistil z mi známých GPSEk a je zajímavé, že zatím všechny rostliny kvetou tímto i „strakatým“ oranžovočerveným květem, takže jméno „*aurantia*“, které dal C. Backeberg (1963) nálezům F. Rittera – FR 50 to přímo odpovídá... Bohužel F. Ritter vnesl do jeho polního čísla FR 50 přidělením písmen a, b, c... zmatek v lokalitách, protože velmi podobné rostliny lze nalézt i severněji v Bolívii popsané pak jako *fidana* (*fidaiana*), *kargliana*, *ammerhauseri*... Uvidíme, co nám blízká budoucnost přinese, protože je několik dalších nálezů a celá skupina „jižních“ weingarcií čeká na zpracování.

Rostlina na obrázku je původně ze sbírky Konráda Müllera (Lipsko) a jsou pravděpodobně ze semen MN 172. Odpovídají zcela mi dnes známým nálezům od Iturbe. Přestěhovaly se před 3 roky do mé sbírky – mám dvě rostliny ze stejného zdroje. Kvetou pravidelně i dvakrát na jaře, tedy někdy počátkem května a pak ještě v červnu po druhé zálivce. V přírodě rostou v čistě minerálním substrátu. Pro svůj růst potřebují velmi hluboké květináče (klidně 20 cm), protože tvoří velmi dlouhé řepovité kořeny a v mělkých květináčích doslova vylézají ven a rostou spíše sloupkovitě – v přírodě se za sucha stahují do úrovně země. V přírodě jsou tak do 6 cm v průměru, ale to jsou už velmi velké rostliny, běžnější jsou s průměrem 2 až 4 cm... Rostou velmi pomalu, roubovat je nemá smysl, protože jsou to miniaturní rostliny a roubováním se smaže jejich celkový charakter.

Jiří Kolařík

Obrázky Stanislava Stuchlika z výstavy ve Wiesbadenu. Popisky u článku na s. 67

Závěrem

Upřímně děkuji všem přispěvatelům. Opět jste byli štedří. Nevešlo se všechno – bude příště: Třeba článek od Jaroslava Kašparovského o setkání notofilů. Rovněž několik fotografií ke článkům a k zájezdu. Počítám i s přepisem odpolední části chrudimského zavírání sezóny.

Azet – zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno – Neprodejné – Redakce, jazyková úprava, sazba: Josef Polách – sazba systémem T_EX s použitím písma Lido – tisk: Tiskárna Indra – vytvořeno s použitím legálního a svobodného softwaru – aniž bylo vědomě ublíženo živým tvorům – v článcích byly opraveny jazykové a typografické chyby, beze změny smyslu sdělení, není-li uvedeno u příspěvku jinak – připomínky, náměty, příspěvky prosím na adresu josef@polach.org